

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Censvra Sacrae Facultatis Theologiae Parisiensis, In
Librum cui titulus est: La Défense de l'authorité de N. S.
P. le Pape, ..., contre les erreurs de ce temps, Par Iacques
De Vernant, à Mets, 1658**

Université <Paris> / Faculté de Théologie

Parisiis, 1665

Avthoritate Sacrae Scriptvrae, Conciliorum, Sanctorum Patrum Ecclesiae,
& veterum Theologorum confirmatur Censurae veritas. Pro decimâ tertiâ
Propositione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14744

De la revocation faite par le commandement & par l'ordre de la Faculté de Theologie de Paris, par Frere Jean Sarrazin de l'Ordre des Freres Prescheurs.

Ex revocatione factâ de mandato Facultatis Theologiæ Parisiensis per Fratrem Joannem Sarrazin Prædicatorem.

Dire que la puissance de Jurisdiction des Prelats inferieurs, soit Evêques, soit Curez, viennent immédiatement de Dieu, comme la puissance du Pape, cela repugne en quelque maniere à la verité.

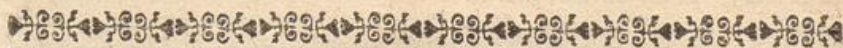
Dicere, *Inferiorum Prælatorum potestatem jurisdictionis sive sint Episcopi, sive Curati, esse immediatè à Deo, sicut potestatem Papæ, veritati quodammodo repugnat.*

R E V O C A T I O N .

R E V O C A T I O .

Dire que la puissance de Jurisdiction des Prelats inferieurs, soit Evêques, soit Curez, vient immédiatement de Dieu, cela est conforme à la verité de l'Evangile, & à la doctrine des Apostres.

Dicere inferiorem Prælatorum potestatem jurisdictionis, sive sint Episcopi, sive Curati, esse immediatè à Deo, Evangelicæ & Apostolicæ consonat veritati.

AVTHORITATE SACRÆ SCRIPTVRÆ,
Conciliorum, Sanctorum Patrum Ecclesiæ, &
veterum Theologorum confirmatur Censuræ
veritas.

Pro decimâ tertiâ Propositione.

L *Vc. cap. 10.*

Post hæc autem designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos antè faciem suam, in omnem Civitatem & locum, quo erat ipse venturus, & dicebat illis: messis quidem multa, operarij autem pauci. Rogate ergò Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Ite: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum, neque pecram, neque calceamenta, & neminem per viam salutaveritis. In quamcumque domum intraveritis, primùm dicite: pax huic domui: & si ibi fuerit filius

lius pacis, requiescet super illum pax vestra; sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete, edentes & bibentes quæ apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede suâ. Nolite transire de domo in domum. Et in quamcumque Civitatem intraveritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis & curate infirmos, qui in illâ sunt, & dicite illis: appropinquavit in vos regnum Dei. In quamcumque autem Civitatem intraveritis, & non susceperint vos, ex euntes in plateas ejus, dicite: etiam pulverem qui adhæsit nobis de civitate vestrâ, extergimus in vos: tamen hoc scitote, quia appropinquavit Regnum Dei.

Actuum Apostolorum cap. 15.

Cùm autem venissent Ierosolymam, suscepti sunt ab Ecclesiâ, & ab Apostolis & senioribus, annuntiantes quanta Deus fecisset cum illis.

Tunc placuit Apostolis, & senioribus cum omni Ecclesiâ. Apostoli & seniores fratres, his qui sunt Antiochiæ & Syriæ, & Ciliciæ, fratribus ex gentibus salutem.

Actuum Apost. cap. 20.

A. Mileto autem mittens Ephesum, vocavit majores natu Ecclesiæ.

Attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo. Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcetes gregi.

Epistola 2. B. Pauli ad Timotheum cap. 5.

Qui benè præsunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur: maximè qui laborant in verbo & doctrinâ. Dicit enim Scriptura: non alligabis os bovi trituranti. Et, dignus est operarius mercede suâ. Adversus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus.

S. Polycarpi martyris Epistola ad Philippenses.

Polycarpus & qui cum eo sunt Presbyteri, Ecclesiæ Dei quæ est Philippis: misericordia vobis, & pax à Deo Omnipotente, & Iesu Christo Salvatore nostro abundet.

Idem. ibid.

Propter quod abstinere oportet ab omnibus his. Subjecti estote Presbyteris & Diaconis, sicut Deo & Christo Virgines, immaculatâ & castâ conscientiâ ambulate.

S. Ignatii Epistola ad Ephesios.

Dignum est enim omnimodis vos glorificare Iesum Christum, qui & vos glorificavit, ut in unâ perfectione perfecti sitis, in eodem sensu, & in eadem scientiâ, ut id ipsum dicatis omnes de eo ipso; ut subjecti Episcopo & Presbyteris, secundum omnia sanctificati.

Idem.

Festinate ergò, Dilectissimi, subditi esse Episcopo, & Presbyteris, & Diaconis. Qui enim istis subditus fuerit, Christo obedit, qui eis hoc concessit. Qui verò eis non consenserit, Iesu Christo non consentit.

Ejusdem Epistola ad Magnesianos.

Quoniam ergò merui videre vos per Deo-dignum Episcopum vestrum Damam, & Deo-dignos Presbyteros, Bassum scilicet & Apollonium, & convivam meum Zotionem, quem ego nutriti; quoniam subditus est Episcopo & Presbyteris in gratiâ Dei, & lege Iesu Christi.

Idem, ibid.

Studere itaque confirmari in dogmatibus Domini & Apostolorum: ut ex omnibus quæ facitis dirigamini in viam rectam carne & spiritu, fide & dilectione; cum honore digno Episcopo vestro, & coronâ digno atque spirituali Stephano Presbytero vestro, & secundum Deum Diaconis.

Tertullianus in Apologetico.

Externifumus, & vestra omnia implevimus, Vrbes, Insulas, Castella, Municipia, Conciliabula, Castra ipsa, tribus, decurias, Palatium, Senatum, forum, sola vobis relinquimus templa.

Cyprianus Epistol. 28.

Integrè & cum disciplinâ fecistis, Fratres Charissimi, quod consilio Collegarum meorum qui præsentem erant, Gaiò Diddensî Presbytero, & Diacono ejus censuistis non communicandum: qui communicando cum lapsis, & offerendo oblationes eorum in pravis erroribus suis frequenter deprehensû, & semel, atque iterum, secundum quod mihi scripsistis, à Collegis meis moniti ne hoc facerent, in præsumptione & audaciâ suâ pertinaciter præstiterunt, decipientes quosdam fratres ex plebe nostrâ.

Idem Epistolâ 35.

Nuntiandum vobis fuit, Fratres Charissimi, quòd pertineat & ad communem lætitiâ, & ad Ecclesiæ nostræ maximam gloriam, nam admonitos nos & instructos sciatis dignatione divinâ, ut Numidicus Presbyter ascribatur Presbyterorum Carthagensium numero, & nobiscum sedeat in Clero, luce clarissimâ Confessionis illustris, & virtutis ac fidei honore sublimis; qui hortatu suo copiosum Martyrum numerum lapidibus & flammis necatum antè se misit.

Eusebius Historia Ecclesiastica lib. 6. cap. 35.

Istum igitur Lepidum Evangelij patronum, Novatum, omninò præterijt, scilicet unum solum Episcopum oportere esse in hâc Ecclesiâ Catholicâ: in quâ tamen non ignorabat (quomodò enim poterat?) Presbyteros esse quadraginta sex.

Idem lib. 7. cap. 19.

Cùm essem in loco quodam qui Arsenoites dicitur, ubi ut nosti, jam pridem hoc dogma prodijt in lucem, sic ut non modò schismata nascerentur, sed integræ Ecclesiæ à fide deficerent: Presbyteros ejus sectæ, qui fratribus in singulis pagis undique prædicabant verbum Dei, convocavi: eosque magnopere cohortatus sum, ut palàm præsentibus fratribus, audiréque cupientibus, illorum doctrina exquisitè discuteretur.

Idem lib. 7. cap. 24.

Aut quid vobis exponamus ea blasphemiarum genera, quæ Episcopos &

Presbyteros, qui agros & civitates finitimas incolebant, quò illi blandirentur, in concionibus suis ad populum habitis, loqui permiserit.

Epiphanius adversus hæreses lib. 2. tom. 2.

Post superiora illa Meletij ac Petri Alexandrini Episcopi tempora Arius Arianique proximè consequuntur. Ille sub Alexandro Petri successore floruit; à quo non sine magnâ commotione, ingentique coactâ Synodo profligatus est. Alexander enim illum ejecit, atque ex Ecclesiâ, & urbe, velut ingens quoddam malum, quod ad humani generis perniciem grassabatur, exterminavit. Ferunt illum ex Libyâ oriundum Alexandriâ, presbyterum esse factum, qui tunc Baucalensis cujusdam Ecclesiæ præfecturam gerebat. Etenim quotquot Alexandriæ Catholicæ Communionis Ecclesiæ sunt, uni Archiepiscopo subjectæ, suus cuique præpositus est presbyter, qui Ecclesiastica munera administrat, qui circa Ecclesias illas habitant, eorumque Conventicula vici, sive Lauræ ab Alexandrinis vulgò nominantur.

Idem.

Per illud verò tempus presbyter Arius habebatur, ac multi in unâquâq; Ecclesiâ Collegæ illius erant Presbyteri. Sanè complures Alexandrinæ Ecclesiæ sunt, præter eam quæ nuper extructa Cæsarea dicitur. Quæ olim Adrianum, postea Licinianum Gymnasium sive basilica fuit. Deinde imperante Constantio ædificari in eâ Ecclesiam placuit. Idque opus à Gregorio Meletiano, & Ariano inchoatum à Beato Athanasio orthodoxæ Religionis parente ad exitum perductum est: & ab eodem postea, cum sub Iuliano deslagrasset, instauratum. Præter hanc verò aliæ sunt plures, ut diximus, velut Dionysij Ecclesia Theonæ, Pierij, Serapionis, Persæ, Dizix, Mendidij, Anniani, Baucalis, & cæteræ. Harum unam Colluthus administrabat, aliam Carpones, aliam Sarmatas: sed & Arius iste unam ex commemoratis illis Ecclesiam regebat. Cum autem singuli, commissum sibi populum per statos & solemnes Conventus publicè docerent, dissensiones in vulgus sparserunt.

Concilium Eliberitanum Can. 58.

Placuit ubique & maximè in eo loco, in quo prima Cathedra constituta est Episcopatus, ut interrogentur hi, qui communicatorias litteras tradunt, an omnia rectè habeant; suo testimonio comprobati.

Athanasius Apologia 1. ad Imperatorem Constantium.

Non Encæniòrum festum celebravimus, Religiosissime Auguste: id enim celebrare antè tuum decretum prorsùs nefarium fuisset, neque de industriâ eò devenimus, neque Episcopus quispiam, aut ullus Clericus eo nomine evocatus est, neque ullâ denunciatione ad synaxim coitum est, ut isti inde aliquam detrectandi occasionem rapiant. Sed quid actum est norunt omnes: Tu autem, quæso, pro mansuetudine & longanimitate auscultâ; festum erat Paschæ, & tanta vis populorum aderat, quantum Christianorum in urbe esse Christicolæ Principes optarent. Quùm igitur & Ecclesiæ paucae parvæque essent, magnoque tumultu posceretur, ut in magnâ Ecclesiâ Conventus celebrarentur, atque ibidem preces pro tuâ salute fierent, quod & factum est, egòque retinerer adhortationibus, ut rem aliquòusque differ-

rent, & potiùs quomodocumqueliceret, etiam cum compressione & afflictione in alijs Ecclesijs cœtus agerent, mihi neutiquam obtemperatum est. Quin potiùs urbem egredi parati erant, ut in desertis locis, & sub dio Conventus facerent melius esse labore mitineris ferre, quàm cum luctu festum celebrare: crede mihi, Imperator, & in eam rem testè veritatem ipsam accipe, in synaxibus Pentecostes ob multitudinem populorum, & in locis angustiis, plurimos pueros, nec paucas puellas, & aniculas complures, & adolescentes multos afflictos jacuisse, ac domum delatos esse, sed tamen, ut nemo eorum benevolentiam numinis perierit. Multa igitur omnium admurmuratio in hunc usum magnam Ecclesiam deposcentium, neque immeritò: si enim prius tanta compressio acciderat, quid timendum fuit in tali festo? omnibus certè modis acerbiora multo, luctuosioraque accidissent, nec erat fas aut honestum, tristitiam pro gaudio, luctum pro lætitiâ in festo die populis inferri: præsertim quum non ignorarem istiusmodi exempla apud Patres superesse. Beatæ siquidem memoriæ Alexander, cum alia loca angusta essent, in Ecclesiâ majore Theone, quam ædificabat, synaxes celebrari voluit, id enim jubebat hominum frequentia, nec in cogendo populo respexit, eam nondum ædificatam esse.

Athanasius Apologia 2.

Presbyter autem qui fingitur adfuisse, est ille toties rumoribus jactatus Ischyras, qui neque ab Ecclesiâ electus presbyter, neque cum à Meletio constitutos Presbyteros Alexander in Ecclesiâ recipiebat, in eorum numero unquam habitus fuit, aut ab eo creatus: quo pacto igitur presbyter Ischyras? aut quo tandem authore constitutus.

Qui ergò per id tempus nullam habuit Ecclesiam, nunc ad compensationem sceleris obsequijque in accusando præstiti, Ecclesiam accepit, forsitan etiam Episcopatu donandus.

Idem.

Hæc non verbis, sed re constare, testes sunt omnes Mareotæ presbyteri, qui comites Episcopo in obequitationibus & itineribus fuere, & qui tùm contrà Ischyram scripsere, quibusque nec tùm quum Tyrum venissent, permillum fuit veritatem loqui, neque cum Mareotæ remaneret, concessum fuit, ut Ischyram calumniatorem refellere liceret. Exemplaria litterarum tùm Alexandriæ presbyterorum, tùm ipsius Ischyre unà misimus, quibus adjuncta Epistola Patris Imperatorum.

Idem.

Illud quoque necessarium existimavi quod vobis indicaretur, Athanasium affirmasse, Macarium sub custodiâ militum habitum esse, & solum accusatorem unà cum illis qui Mareotem proficiscebantur, abisse, & presbyteris rogantibus, ut in quæstione adesse liceret, pernegatum, & quæstionem habitam fuisse de Calice & mensâ in præsentia Præfecti, & ejus cohortis, assistentibus tùm ethnicis, tùm Judæis. Id principio nobis incredibile videbatur, nisi ex ipsis actorum monumentis demonstratum fuisset, certè nobis magnæ fuit admirationi, ut etiamnum vobis esse puto, atquine presbyteris qui-

dem adesse permittitur in mysterijs, quum tamen ipsi quoque sacrorum administrari sint.

Idem.

Mareotis regio quædam Alexandrina est, ubi Meletius quondam schisma inducere non potuit. Quum igitur ibi Ecclesiastici certas suas sedes obtinerent, & presbyteri synaxes in Ecclesiâ celebrarent, populûsque in quiete esset: Ischyas quidam, ut nequaquam Clericus, ita moribus improbatissimus, conatus est sui pagi incolas decipere, jactans sese Clericum esse: id ubi rescivisset ejus loci presbyter, mihi tùm Ecclesias perlustranti, renuntiavit.

Athanasius Apolog. 2.

Mareotes enim, ut dixi, ager est Alexandria, quo in loco nunquam Episcopus fuit, imò nec Chorëpiscopus quidem, sed universæ ejus loci Ecclesiæ Episcopo Alexandrino subjacet, ita tamen ut singuli pagi suos presbyteros habeant, sunt autem pagi isti maximi decem numero aut aliquanti plures, pagus autem ubi habitat Ischyas minimus est & paucissimorum hominum, aded ut non ibi, sed in proximo pago Ecclesia constituta est.

Concilium Neocæsariense, Can. 13.

Presbyteri turis in Ecclesiâ civitatis, Episcopo præsentate, vel presbyteris urbis ipsius, offerre non possunt, nec panem sanctificatum dare, Calicemque porrigere. Si verò absentes hi fuerint, & ad dandam orationem vocentur, soli dare debebunt.

Concilium Antioch. Can. 8.

Presbyteri qui sunt in agris, Canonicas Epistolas dare non possunt, ad solos tantum vicinos Episcopos litteras destinabunt.

Concilium Sardicense Canon. 6.

Licentia verò danda non est ordinandi Episcopum aut in vico aliquo, aut in modicâ civitate, cui sufficit unus presbyter, quia non est necesse ibi Episcopum fieri, ne vilescat nomen Episcopi & autoritas. Non debent illic ex aliâ Provinc. à invitati facere Episcopum: nisi aut in his civitatibus, quæ Episcopos habuerunt, aut si qua talis, aut tam populosa civitas, quæ mereatur habere Episcopum. Si hoc omnibus placet: Synodus respondit, placet.

Idem Can. 15.

Osus Episcopus dixit: quia nihil prætermitti oportet, sunt quidam fratres & Cœpiscopi nostri, qui non in eâ civitate, in quâ videntur Episcopi esse constituti, vel certè parvam rem illic habeant, alibi autem idonea prædia habere cognoscuntur, vel affectionem proximorum, quibus indulgeant: hætenus permitti eis oportet, ut accedant ad possessiones suas, & disponant, vel ordinent fructum laboris sui, ut post tres dominicos, id est post tres hebdomadas, si morari necesse est, in suis potiùs fundis morentur. Aut si est proxima civitas, in quâ est presbyter, ne sine Ecclesiâ videatur facere diem Dominicum, illuc accedat: ut neque res domesticæ per absentiam ejus detrimentum sustineant, & non frequenter veniendo ad civitatem, in quâ Episcopus

182 *Censure de la Faculté de Theologie de Paris,*
copus moratur, suspicionem jactantiæ, & ambitionis evadat. Univerſi dixerunt placere ſibi.

Concilium Carthaginense Canon. 33.

Item placuit, ut preſbyteri non vendant rem Eccleſiæ, ubi ſunt conſtituti, neſcientibus Episcopis ſuis, quomodò & Episcopis non licet vendere prædia Eccleſiæ, ignorante Concilio, vel preſbyteris ſuis. Non habente ergò neceſſitatem, nec Episcopo liceat matricis Eccleſiæ, nec preſbytero rem tituli ſui uſurpare.

Innocentius 1. Epist. 1. cap. 5.

De fermento verò, quod die dominicâ per titulos mittimus, ſuperflue nos conſulere voluiſti, cum omnes Eccleſiæ noſtræ intrâ civitatem ſint conſtitutæ, quarum preſbyteri, quia die ipſâ propter plebem ſibi creditam nobiſcum convenire non poſſunt, idcirco fermentum à nobis conſectum per Acolythos accipiunt, ut ſe à noſtrâ Communionem maximè illâ die non judicent ſeparatos, quod per Parochias fieri debere non puto, quia non longè portanda ſunt Sacramenta, nec nos Cœmeteria diverſa conſtitutis preſbyteris deſtinamus, & preſbyteri eorum conſiciendorum jus habeant, atque licentiam.

Idem, Epist. 8.

Innocentius Florentio Episcopo Tiburtinenſi. Non ſemel, ſed aliquoties clamat ſcriptura divina transferri non oportere terminos à Patribus conſtitutos: quia nefas eſt ſi quod alter ſemper poſſederit, alter invadat, quod tuam bonitatem Frater & Coepiscopus noſter Verſus adſerit perpetrâſſe. Nam Nomentanam ſive Feliciensem parochiam ad ſuam diœceſim à majoribus perſistentem invaſiſſe te, atque illic divina celebrâſſe myſteria inconfulto eodem, ac neſciente, non ſine dolore conqueſtus eſt. Quòd ſi verum eſt, non levis te incurriſſe cognoſcas, unde ſi declinare cupis tantæ uſurpationis invidiam noſtris literis admonitum te convenit abſtinere: certè ſi aliquid tibi credis juſtitie ſuffragari integris omnibus, & in priſtino ſtatu manentibus, poſt dies venerabilis paſchæ adeſſe debebis, ut memoratis poſſis intentionibus reſpondere, patribuſque in medio collatis, quid antiquitas, aut veritas habeat inquiramus.

Theodoretus Epistol. 113.

Et octingentarum Eccleſiarum Paſtoralem Curam ſortitus ſum, tot enim Cyrus habet parœcias, in quibus precum veſtrarum auxilio lolium nullum relictum eſt ſed omnibus hæreticis erroribus grex noſter creptus eſt.

Basiliius Epistol. ad Amphilochoium, can. 10.

Qui jurant ſe ordinationem non admittere, ejurantes necogantur pejerare; eſi enim videatur eſſe aliquis Canon qui eis concedit, experienciâ tamen cognovimus eos qui pejerarunt, non rectâ viâ ingredi. Conſideranda autem ſunt, & verba juſjurandi, & affectio, & res pro quâ jurarunt, & quæ ſubtiliter in verbis facta ſunt additamenta. Nam ſi nulla ſit penitus excuſatio, ij ſunt omninò dimittendi. Severi autem negotium de preſbytero ab eo ordinato, talem mihi videtur habere excuſationem, ſi tibi idem vi-

detur. Agrum autem Mesthiæ subjectum, cui homo renunciatus est, jure Masodis subesse: sic enim nec ille pejerabit à loco recedens. Et Longinus habens secum Cyriacum, Ecclesiam non deseret, nec suam animam propter ocium damnabit, nec nos videbimur aliquid concedere præter canones Cyriaco, qui se in Mindanis quidem permansurum juravit, translationem autem suscepit.

Basilius Epistolâ 181. ad Chorëpiscopos.

Valdè malè me habet, quod Patrum de cætero defecerunt canones, & omnis accurata disciplina ex Ecclesiis ejecta est, & timeo ne injuriâ & despicentiâ hac viâ procedente in omne confusionis genus res Ecclesiasticæ redeant, eos qui olim Ecclesiæ ministrabant, consuetudo quæ in Ecclesijs versabatur, diligentissimè & accuratissimè probatos admittebat, & omnis eorum vitæ agendæ ratio curiosè inquirebatur, an non essent maledici, an non ebriosi, an non prompti ad pugnas, an suam juventutem rectè erudirent, ac castigarent, ut possent sanctificationem rectè gerere, sine quâ nemo Dominum accipiet: Et hæc quidem examinabant Presbyteri, & Diaconi qui cum eis versabantur. Referebant autem ad Chorëpiscopos, quia verè testificantibus susceptis suffragiis, & eorum admonitis Episcopis ita ministrum Sacerdotalem numerum cooptabant. Nunc autem nobis primum extrusis, nec ad nos referre in animum inducentes, omnem in se auctoritatem transferunt. Deinde re per summam socordiam tractatâ, Presbyteris, & Diaconis permisistis, quos voluerint, vitâ eorum non examinâtâ ex affectione vel cognitionis, vel alicujus alijs amicitie indignos in Ecclesiam introducere. Et idèd multi quidem numerantur ministri in uno quoque pago, sed nemo est dignus ministerio altaris, ut vos ipsi testificamini, qui hominibus indigetis in electionibus. Quia ergò res deinceps èd processit, ut curari non possit, maximè cum nunc plurimi metu ne in milites referantur, seipsos ministerio ingerant, necessariò me contuli ad renovandos Patrum canones, & scribo ad vos ut ad me mittatis indicem ministrorum uniuscujusque pagi, & à quo unusquisque introductus sit, & in quo sit libro. Habere autem & ipsi apud nos Indicem ut vestræ litteræ cum ijs quæ apud nos repositæ sunt conferantur: & nemini liceat seipsum quandò velit inscribere. Sic itaque post primam indictionem si qui à presbyteris introducti sunt, ad Laicos rejiciantur. De Integro autem fiat eorum à nobis examinatio, & si sint nostro quidem digni suffragio, suscipiantur. Purgate etiam Ecclesiam, indignos ab eâ expellentes, & deinceps quidem indignos examine, & suscipite: in numerum autem nec referte, priusquam ad nos retuleritis, vel scitote quod erit Laicus quod sine nostrâ sententiâ in ministerium admissus est.

Ex Epistolâ Theophili Alexandrini apud Balsamonem.

De Biste qui in Erebâ constitutus est presbyter, quærendum est, & si alicui quidem mulieri separata vivente marito vim attulit, non sinatur esse presbyter. Nam nec ut Laicus quidem debet communicare, cum eos qui tales sunt separare consueverit Ecclesia. Hoc autem nullum affert Episcopo Apollini præjudicium, si cum per ignorantiam constituit, cum sancta Sy-

nodus iusserit, eos qui propter crimen indigni esse convincuntur, expelli.

Ex ejusdem Theophili Epistolâ, ibid.

Rem justam fecerunt presbyteri in Gemino pago, si verum dicit, quæ defert litteras Eustachij. Dicit enim, quod Cyrodium facientem injuriam, nec ab eo desistere volentem, à Communione separaverunt. Quia ergo inveni quod suo malo curam adhibens vult communicare, fac eam se comparet, ut injuriam primùm deponat, & pœnitentiam agere in animum inducat, ut si sic intellexeris, quod lege Dei accedit synaxim desiderans, permittas ei ut cum populis communicet.

Hieronymus in dialogo adversus Luciferianos.

Non quidem abnuo hanc esse Ecclesiarum consuetudinem, ut ad eos qui longè in minoribus urbibus per presbyteros & Diaconos baptizati sunt, Episcopus ad invocationem Sancti Spiritus manum impositurus excurrat: sed quale est, ut leges Ecclesiæ ad hæresim transferas; & Virginis integritatem per meretricum lupanaria patiaris spurcari? Episcopus si imponit manum, ijs imponit, qui in rectâ fide baptizati sunt, qui in Patre & Filio, & Spiritu Sancto tres personas, unam substantiam crediderunt.

Concilium Chalcedonense Can. decimo septimo.

Singularum Ecclesiarum rusticas Parochias, vel possessiones manere inconcussas illis Episcopis, qui eas retinere noscuntur, & maxime, si per trecentium, eas absque vi obtinentes, sub dispensatione rexerunt: quod si intra tricennium facta fuerit de his, vel fiat altercatio, licere eis, qui se læsos adferunt, apud sanctam Synodum Provinciæ de his movere certamen.

Concilium Carthaginense sextum, Can. 123.

Si in matricibus Cathedralis Episcopus negligens fuerit adversus hæreticos, conveniatur à vicinis Episcopis diligentibus, & ei sua negligentia demonstratur, ut se excusare non possit. Quod si ex die quo convenitur, intra sex menses, si in ejus Provinciâ executio fuerit, & non eos ad unitatem catholicam convertendos curaverit: non ei communicetur, donec adimpleat. Si autem executor ad loca non venerit, non adscribatur Episcopo.

Concilium Toletanum 2. in Epistolâ quæ habetur ad finem Concilij.

Nova namque præsumptio præsidentium vobis presbyterorum, nostrorum pulsavit auditus: si tamen nova tantum, & non detestabilis dici possit, quæ ab initio fidei Catholicæ nunquam, præter nunc, subrepisse probatur, ut id, quod per manus Summi Pontificis Trinæ divinitatis invocatio sanctificare consuevit, presbyter ignarus disciplinæ conficere sibi chrisma præsumeret. Hoc sic ignaviæ est, tam demens Sacerdos esse non debuit; si præsumptionis est, hunc schismaticum esse quis nesciat, qui inauditam rem, & Religioni contrariam, senescente jam mundo, talis temerariæ judicæ? Revolvatur manibus vestris, ô Presbyteri, sacratissimus muneri liber, in quo vetri officii in septuaginta seniorum personis auspiciatus est honor, & invenietis, quorum negotiorum vobis prærogativa concessa sit. Adjutores suos Dominus nostri laboris secundo dignitatis gradu esse voluit, non temeratores sacrarum quarumdam rerum permisit. Sic Nadab, & Abio ignem

ignem afferentes alienum; id est, sui officii non debitum, divinus ignis absumpsit: sic Core, Dathan, atque Abiron Mosco, Dei gratiâ, divinis eloquiis perfruenti invidentibus, ac dicentibus: Non soli tibi locutus est Dominus; quia omnis congregatio sancta est, novis schismaticis interitus novæ prædicationis advenit; ut jejuno ore insatiabiliter terra sorberet, quos indignatio divina damnasset.

An forsitan Sanctorum Patrum regulas, & constitutiones Synodicas ignoratis, quibus præcipiuntur Parochenses presbyteri, non per viliores personas, sed aut per semetipsos, aut per Rectores sacrariorum, annuis vicibus christina à præfidente sibi Episcopo petant? credo, quòd qui petere jusserunt, potestatem consecrandi pœnicùs abstulerunt.

Concilium Braccarense 2. Can. 56.

Forasticis presbyteris, præfente Episcopo, vel presbytero civitatis offerre non liceat, nec ministrare in populo; nisi fortè illis absentibus.

Idem Concilium C. 31.

Quicumque presbyter de jure tituli sui quolibet modo aurum, argentum vel gemmas, vestes quoque si sunt, vel si accesserint aliqua mobilia ad ornamenta divina, aliquid in perpetuum alienare tentaverit, donator, alienator, ac venditor honoris sui amissione mulctetur.

Concilium Toletanum 3. cap. 20.

Multorum querela hanc constitutionem exigit, quia cognovimus, Episcopos per Parochias suas non sacerdotaliter, sed crudeliter desævire, & dùm scriptum sit: forma estote gregi, neque dominantes in Clero, exactiones Diœcesis suæ, vel damna intelligunt. Ideoque (excepto quòd veterum constitutiones à Parochijs habere jubent Episcopos) alia, quæ huc usque præsumpta sunt, denegentur; hoc est, neque in angarijs presbyteros & Diaconos, neque in aliquibus fatigent indictionibus: ne videantur in Ecclesiâ Dei exactores potiùs, quàm Dei Pontifices nominari. Hi verò Clerici, tam locales, quàm Diœcesani, qui sese ab Episcopo gravari cognoverint, querelas suas ad Metropolitanum deferre non different: qui Metropolitanus non moretur hujusmodi præsumptiones districtè coërcere.

Concilium Hispalense 2. can. 2.

Secundo examine inter memoratos fratres nostros, Fulgentium Astigitanum, & Honorium Cordubensem, Episcopos, discussio agitata est; propter Parochiam Basilicæ, quam horum alter Cæsticensem, alter Reginensem adseruit. Et quia inter utrasque partes hæcenus limitis actio vindicata est (cujus, quamvis vetusta retentio nullum juris præjudicium adferret) ideoque ne in dubium ultrà inter eos nostra advocaretur sententia, prolatis Canonibus Synodalia decreta perlecta sunt; quorum auctoritas præmonet, ità oportere inhiberi cupiditatem, ut ne quis terminos alienos usurpet. Ob hoc placuit inter alternas partes inspectionis viros mittendos: ita ut sic in Diœcesi possidentis (se tamen basilicam veteribus signis limes præfixus monstraverit) Ecclesiæ, cujus est justa retentio, æternum dominium. Quòd si & limes legitimus eandem Basilicam non concludet, & tamen longi temporis

probatum objecta præscriptio, appellatio repetentis Episcopi non valebit: quia illicitennialis objectio silentium ponit: hoc enim & sæcularium Principum edicta præcipiunt, & Præsulum Romanorum decrevit auctoritas. Sin verò infrà metas tricennialis temporis, extrà alienos terminos Basilicæ injusta reventio reperitur, repetentis Episcopi juri sine morâ restituatur.

Concilium Toletanum 4. can. 26.

Quando presbyteri in Parochijs ordinantur, libellum officialem à Sacerdote suo accipiant; ut ad Ecclesias sibi deputatas instructi succedant: ne per ignorantiam etiam divinis Sacramentis offendant; ita ut quando ad Litanias, vel ad Concilium venerint, rationem Episcopo suo reddant, qualiter susceptum officium celebrant, vel baptizant.

Concilium Emeritense can. 12.

Si priorum Canonum sententia hunc rectè tenet ordinem, ut Episcopus ab alio Episcopo, si indigentiam habuerit, Clericum ad ordinandum petat, & accipiat; cur qui in Diœcesi suâ habet eos, quos pro rei officio, & suo juvamine dignos reperit, ad suam principalem Ecclesiam non perducatur & habeat: pro hujus rei causâ hoc elegit unanimitas nostra, ut omnes Episcopos Provinciæ nostræ, si voluerint, de Parochianis presbyteris, atque Diaconibus, Cathedrali sibi in principali Ecclesiâ, facere, maneat per omnia licentia. Hi tamen, qui fuerint traducti, humilitatem dignam Episcopo suo teneant; & eo honore & reverentiâ habeantur, & venerentur in Cathedrali Ecclesiâ, sicut hi, quos constat fuisse ordinatos in eâ. Et quamvis ab Episcopo suo, stipendij causâ, per bonam obedientiam aliquid accipiant, ab Ecclesijs tamen, in quibus prius consecrati sunt, vel à rebus earum extranei non maneant; sed Pontificali electione, presbyteri ipsius ordinatione, presbyter alius insituatur, qui sanctum officium peragat, & discretionem prioris presbyteri victum, & vestitum rationabiliter illi ministretur, ut non egeat: aut si quæsierit, qui ordinatur, stipendium à suo presbytero accipiat, quantum dignitatis officij eum habere exspectat. Clericis verò, vel quos ad servendum ei dederit, per discretionis modum, quæ necessaria sunt, ministret. Si quis sententiæ hujus ordinem implere distulerit, proût ratio permiserit, excommunicandum se esse noverit.

Idem Concilium can. 18.

Quidquid unanimiter dignè disponitur in sanctâ Dei Ecclesiâ, necessarium est, ut à Parochianis presbyteris custoditum maneat. Sunt enim nonnulli qui Ecclesiarum suarum res ad plenitudinem habent, & sollicitudo illis nulla est habendi Clericos, cum quibus omnipotenti Deo laudum debita persolvant officia. Proinde instituit hæc sancta Synodus, ut omnes Parochiani presbyteri, juxta ut in rebus sibi à Deo creditis sentiunt habere virtutem, de Ecclesiæ suæ familiâ Clericos sibi faciant: quos per bonam voluntatem ita nutriant, ut & officium sanctum dignè peragant, & ad servitium suum aptos eos habeant. Hi etiam victum, & vestitum dispensatione presbyteri merebuntur, & Domino, & presbytero suo, atque utilitati Ecclesiæ fideles esse debent. Quòd si inutiles apparuerint, ut culpa patuerit, correptione disci-

plinæ feriantur. Si quis presbyterorum hanc sententiam minimè custodierit, & non adimpleverit, ab Episcopo suo corrigatur; ut plenissimè custodiat, quod dignè jubetur.

Idem Concil. can. 19.

In Parochijs multæ sunt Ecclesiæ constitutæ, quæ à fidelibus factæ, aut paucum, aut nihil de rebus videntur habere. Sacerdotali ergò decreto presbytero uni plures extant commissæ; unde cavendum est, ne occurrente paupertate, ordo ibidem non impleatur Missæ. Proinde salubri deliberatione censemus, ut pro singulis quibusque Ecclesijs, in quibus presbyter iustus fuerit, per sui Episcopi ordinationem, præesse, pro singulis diebus dominicis sacrificium Deo procuret offerre; & eorum nomina, à quibus eas Ecclesias constat esse constructas, vel qui aliquid his sanctis Ecclesijs videntur, aut visi sunt contulisse, si viventes in corpore sunt, antè altare recitentur tempore Missæ; quòd si ab hâc decesserunt, aut decesserint luce, nomina eorum cum defunctis fidelibus recitentur suo in ordine. Si quis hanc institutionem presbyter implere neglexerit, dùm talis causa per quemlibet ad aures sui Episcopi pervenerit; presbyter ille excommunicationis sententiâ feriendus erit.

Concilium Toletanum 16. can. 5.

Sed & hoc necessariò instituendum delegimus, ut plures Ecclesiæ uni nequaquam committantur presbytero: quia solus per totas Ecclesias nec officium valet persolvere, nec populis sacerdotali jure occurrere; sed nec rebus earum necessariam curam impendere: eâ scilicet ratione, ut Ecclesia, quæ usque ad decem habuerit mancipia, super se habeat sacerdotem; quæ verò minùs decem mancipia habuerit, alijs jungatur Ecclesijs. Si quis sanè Episcoporum hanc nostram institutionem parvipenderit, & quippiam exindè temerandam crediderit, duorum mensium spatijs se noverit excommunicatione multari: ità nempe, ut postquam ab hoc excommunicationis interdico, ad ordinis sui remeaverit locum, cunctas hujus Canonis sanctiones modis omnibus studeat adimplere.

Concilium Vasense 1. can. 3. anno Christi 442.

Per singula territoria presbyteri vel ministri, ab Episcopis, non proiit libitum fuerit à vicinioribus, sed à suis proprijs, per annos singulos chrisma petant, appropinquante solemnitate Paschali: nec per quemcumque Ecclesiasticum, sed si quæ necessitas aut ministrorum occupatio est, per Subdiaconem: quia inhonorem est inferioribus summa committi. Optimum autem est, ut ipse suscipiat, qui in tradendo usus est. Si quid obstat, saltem is, cujus officij est sacrarium disponere, & Sacramenta suscipere.

Concilium Agathense can. 22. ann. 506.

Et licet superfluum sit, de re notâ, & antiquis Canonibus prohibitâ, iteratò aliquid definire; attamen quòd facilis, aut improbitas reprimatur, id statuimus quod omnes Canones jubent, ut Civitatenses, sive Diocesani presbyteri, vel Clerici, salvo jure Ecclesiæ, rem Ecclesiæ, sicut permiserunt Episcopi, teneant; vendere autem, aut donare penitus non præsumant.

Quod si fecerint, & facta venditio non valebit, & de facultatibus, si quas habent proprias, indemnem Ecclesiam reddant, & communione priventur.

Idem Concilium can. 53.

Quicquid Parochiarum presbyter de Ecclesiastici juris proprietate distraherit, inane habeatur & vacuum, vindicatione comparantis, & actione vendentis.

Idem can. 54.

Presbyter, dum Diœcesim tenere de his quæ emerit ad Ecclesiæ nomen scripturam faciat, aut ab ejus quam tenuit, Ecclesiæ ordinatione discedat.

Concilium Epaonense can. 7. ann. 517.

Quidquid Parochiarum presbyteri de Ecclesiastici juris possessione distraherint, inane habeatur, & vacuum, in venditorem comparantis actione vertendâ.

Idem Concilium can. 8.

Presbyter dum Diœcesim tenet, de his quæ emerit, aut Ecclesiæ nomine scripturam faciat, aut ab ejus quam tenuit Ecclesiæ ordinatione discedat.

Concilium Vasense 2. can. 1. ann. 529.

Hoc enim placuit, ut omnes presbyteri, qui sunt in Parochijs constituti, secundum consuetudinem, quam per totam Italiam satis salubriter teneri cognovimus, juniores lectores, quantumcumque sine uxore habuerint, secum in domo, ubi ipsi habitare non videntur, recipiant: & eos quomodo boni Patres spiritualiter nutriente psalmos parare, divinis lectionibus insistere, & in lege Domini erudire contendant: ut & sibi dignos successores provideant, & à Domino præmia æterna recipiant. Cùm verò ad ætatem perfectam pervenerint, si aliquis eorum pro carnis fragilitate uxorem habere voluerit, potestas ei ducendi conjugium non negetur.

Idem Concil. can. 2.

Hoc etiam pro ædificatione omnium Ecclesiarum, & pro utilitate totius populi nobis placuit, ut non solum in civitatibus, sed etiam in omnibus Parochijs verbum faciendi daremus presbyteris potestatem: ita ut si presbyter, aliquâ infirmitate prohibente, per seipsum non potuit prædicare, Sanctorum Patrum Homiliæ à Diaconibus recitentur. Si enim digni sunt Diacones quod Christus in Evangelio locutus est, legere; quare indigni judicentur Sanctorum Patrum expositiones publicè recitare.

Concilium Aurelianense 4. can. 6. ann. 541.

Parochiani Clerici à Pontificibus suis necessaria sibi statuta Canonum legenda percipiant, ne se ipsi, vel populi, quæ pro salute eorum decreta sunt, excusent post modum ignorasse,

Concilium Turonense 2. can. 5. ann. 567.

Vt unaquæque Civitas pauperes & egenos incolas alimentis congruentibus pascat secundum vires, ut tam vicani Presbyteri, quam cives omnes, suum pauperem pascant. quo fiet ut ipsi pauperes per civitates alias non vagentur.

Concilium Cabilonense, can. 7. ann. 650.

Vt defuncto Presbytero, vel Abbate, nihil ab Episcopo auferatur, vel Archidiacono, vel à quocumque de rebus Parochiæ, vel Xenodochii, vel Monasterij aliquid debeat minuere. Quod qui fecerit, juxta statuta Canonum debeat coërceri.

Beda in Evangelium Luca, lib. 3. cap. 10.

Post hæc autem designavit Dominus & alios septuaginta duos. Sicut duodecim Apostolos, formam Episcoporum exhibere simul & præmonstrare, nemo est qui dubitet, sic & hos septuaginta duos figuram Presbyterorum, id est secundi ordinis Sacerdotum gessisse sciendum est: Tametsi primis Ecclesiæ temporibus, ut Apostolica scriptura testis est, utrique Presbyteri, utrique vocabantur Episcopi. Quorum unum sapientiæ maturitatem, alterum industriam Curæ Pastoralis significat.

Concilium Liptinense, can. 3. ann. 743.

Decrevimus quoque juxta Canones Sanctorum, ut unusquisque Presbyter in Parochiâ habitans subjectus sit illi Episcopo in cujus Parochiâ habitat; & semper in quadagesimâ rationem & ordinem ministerii sui, sive de Baptismo, sive de fide Catholicâ, sive de precibus & ordine Missarum, ipsi Episcopo reddat & ostendat. Et quodcumque jure Canonico Episcopus circumierit Parochiam ad confirmandos populos, Presbyter semper paratus sit ad suscipiendum Episcopum, cum collectione & adjutorio populi qui ibi confirmari debet. Et in Cœnâ Domini semper novum Christma accipiat ab Episcopo. Et ut Episcopus testis sit castitati, & vitæ & fidei, & doctrinæ.

Carolus Magnus, lib. 1. capitularium cap. 153.

Vt nullus Presbyter alterius Parochianum, nisi in itinere fuerit, vel placitum ibi habuerit, ad Missam recipiat.

Idem, cap. 154.

Vt nullus Presbyter in alterius Parochiâ Missam cantare præsumat, nisi in itinere fuerit: nec decimam ad alterum pertinentem audeat recipere.

Idem, cap. 155.

Vt terminum habeat unaquæque Ecclesia, de quibus villis decimas recipiat.

Idem, cap. 160.

Vt unusquisque Presbyter capitula habeat de majoribus vel de minoribus vitiis, per quæ cognoscere valeat vel prædicare subditis suis, ut caveant ab infidiis diaboli.

Idem C. M. lib. 6. cap. 164.

Vt nullus Episcoporum vel Presbyterorum Parochiam alterius invadat, sed contentus sit gubernatione creditæ sibi plebis.

Idem in additione 2. cap. 8.

Sæpè namque in aliis Conciliis, & nunc in nostris conventibus constitutum est, ut unaquæque Ecclesia, si facultas suppetit, proprium habeat Presbyterum; & unusquisque Presbyter unâ tantum sit contentus Ecclesiâ.

A a iij.

Theodulphus Episcopus Aurelianensis in Capitulari.

Theodulfus fratribus & compresbyteris nostris Aurelianensis Parochia Sacerdotibus in Domino salutem, cap. 1.

Obsecro vos, Fratres Dilectissimi, ut erga subditarum plebium profectum & emendationem vigilantissimâ Curâ laboretis: quatenus illis viam salutis ostendentes, & eos verbis & exemplis instruentes, & vos de eorum profectu, & nos de vestro, Domino nostro Iesu Christo auxiliante, fructuosos illi manipulos reportemus. Obsecro etiam fraternitatem vestram, ut hæc capitula, quæ ad emendationem vitæ breviter digesti, assidue legatis, & memoriæ commendatis: & eorum sive Sanctarum Scripturarum lectione mores componatis, vitam emendatis, & cum subditis plebibus, opitulante Domino, ad regna cælestia pergere certetis. Veraciter nosse debetis, & semper meminisse, quia nos, quibus regendarum animarum cura commissa est, pro his qui nostrâ negligentia percunt, rationem reddituri sumus: pro his verò quos verbis & exemplis lucrati fuerimus, præmium æternæ vitæ percipiemus. Nobis enim à Domino dictum est, vos estis sal terræ, quod si populus fidelis cibus est Dei, ejus sibi condimentum nos sumus. Scitote vestrum gradum nostro gradui secundum & penè conjunctum esse. Sicut enim Episcopi Apostolorum in Ecclesiâ, ita nimirum Presbyteri cæterorum Discipulorum Domini vicem tenent: & illi tenent gradum Summi Pontificis Aaron, isti verò filiorum ejus, unde oportet vos semper memores esse tantæ dignitatis, memores vestræ consecrationis, memores sacræ quam in manibus suscepistis unctionis, ut nec ab eadem dignitate degeneretis, nec vestram consecrationem irritam faciatis, nec manus sacro unguine delibutas peccando polluatis, sed cordis, & corporis munditiam conservantes, plebibus exemplum bonè vivendi præbentes, his quibus præstis ducatum ad cælestia regna præbeatis.

Idem. Ut presbyteri ad docendas plebes sint parati. c. 28.

Hortamur vos paratos esse ad docendas plebes. Qui Scripturas scit, prædicet Scripturas: qui verò nescit, saltem hoc, quod notissimum est, plebibus dicat, ut declinent à malo, & faciant bonum: inquirent pacem, & sequantur eam, quia oculi Domini super justos, & aures ejus ad preces eorum, &c. Nullus ergò se excusare poterit, quod non habeat linguam, unde possit aliquem ædificare. Mox enim, ut quemlibet errantem viderit, prout potest, & valet, aut arguendo, aut obsecrando, aut increpando ab errore retrahat, & ad peragendum bonum opus hortetur. Cùm verò Domino opitulante, ad Synodum in unum convenerimus, sciat nobis unusquisque dicere, quantum Domino adjuvante laboraverit, aut quem fructum acquisierit. Et si quis fortè indiget adjutorio, nos cum charitate admoneat, & nos cum charitate nihilominus ei pro viribus adjutorium ferre non differemus.

Concilium Arelatense anno 813. can. 4.

Ut Laici presbyteros, absque judicio proprii Episcopi non ejiciant de Ecclesijs, nec alios immittere præsumant: quia quando presbyteri ab Episcopis

pis in Parochijs ordinantur, necesse est, ut ab ipsis Episcopis diligenter instructi, Ecclesias sibi deputatas accipiant, ne per ignorantiam (quod absit) etiam in ipsis divinis Sacramentis offendant: quia à Sanctis Patribus institutum est ut quandò ad Concilium venerint, rationem Episcopo suo reddant, qualiter suscriptum officium, vel baptismum celebrant.

Item Concilium can. 5.

Vt Laïci omniò à presbyteris non audeant munera exigere, propter commendationem Ecclesiæ: quia propter cupiditatem plerùmque à Laïcis talibus presbyteris Ecclesiæ dantur: qui ad peragendum sacerdotale officium sunt indigni.

Concilium Turonense 3. ann. 813. can. 14.

De titulo minori ad majorem migrare, nulli presbyteri licitum sit: sed in eo permaneat, ad quem ordinatus est. Quòd si inventus fuerit contrà statuta id facere, eadem feriatursententiã, quã Episcopus si de minore ad majorem transmigraverit sedem.

Concilium Cabilonense 2. ann. 813. can. 15.

Dictum est etiam, quòd in plerisque locis Archidiaconi super presbyteros Parochianos quandam exerceant dominationem, & ab eis census exigant, quod magis ad Tyrannidem, quàm ad rectitudinis ordinem pertinet. Si enim Episcopi juxtà Petri Apostoli sententiam, non debent esse dominantes in Clero, sed forma facti gregis ex animo: multò minùs isti hoc facere debent, sed contenti sint regularibus disciplinis, & teneant propriam mensuram: & quod eis ab Episcopis injungitur, hoc per Parochias suas exercere studeant, nihil per cupiditatem & avaritiam præsumentes.

Idem C. can. 41.

Presbyter proprio loco dimisso, ad alium migrans, nequaquam recipiatur, nisi suæ migrationis causam dixerit, & se innocèter vixisse in Parochiã, in quã ordinatus est, sub testibus probaverit: litteras etiam habebit, in quibus sunt nomina Episcopi & Civitatis plumbo impressa. Quibus cognitis & talibus inventis, quibus fides adhiberi possit, recipiatur.

Idem C. can. 45.

Qui verò peccata sua sacerdotibus, in quorum sunt Parochijs, confessi sunt, & ab his agendæ pœnitentiæ Concilium acceperunt, si orationibus insistendo, eleemosynas largiendo, vitam emendando, mores componendo, Apostolorum limina vel quorumlibet Sanctorum invisere desiderant, horum est devotio modis omnibus collaudanda.

Concilium Parisiense ann. 829. can. 29. lib. 1.

Inter cætera quæ Religioni Christianæ adversa sunt, hoc nihilominus contrarium & periculofum extat, quod quorundam Prælatorum temerario ausu qui sibi licere putant, quod non licet, & expedire quod non expedit, Ecclesiæ suis ad tempus viduantur Sacerdotibus: quoniam si quid eis in forensibus negotijs agendum, si quid jam in diversis alijs partibus nunciandum, occasio necessitatis opponit, id potiùs per Sacerdotes Domini currentes & discurrentes, quàm per alios effici præcipiunt: non attendentes quòd eorum

absentia & loca Deo dicata sibi cultu debito priventur, & homines sine Confessione, & infantes sine Baptismatis regeneratione plerūq; moriantur; quanti autem sit discriminis & persona mittentis, & ejus quæ mittitur, animarum pericula, quæ subindè in hujus rei causâ fiunt, liquido produnt. Proindè omnibus Prælatis cavendum est, ne illicitâ sibi presbyterorum transmissione, animarum suarum habeant damnationem. Presbyteri porrò, qui non sui Prælati Imperio coacti, sed potiùs voluptatum suarum delectatione immò avaritiæ æstuatione succensi, id facere præsumunt, perpendant necesse est, quàm luctuosam descriptionem Hieremias Propheta Dei, sub significatione auri, ejusque coloris optimi, lapidumque sanctuarij personam carnalium sacerdotum describat.

Quisquis igitur presbyterorum se ab his cohibere detrectaverit, dignum est ut ab Episcopo suo rigidâ corripiatur invectione,

Idem C. can. 49.

Sicut unicuique Civitati convenit, proprium habere Episcopum, ità & unamquamque Basilicam Deo dicatam decet & oportet proprium habere presbyterum. Avaritia sanè, quæ est idolorum servitus, quod non sine magno pudore prosequimur, quosdam invasit presbyteros, suisque retinaculis ad eò vinxit, captivosque effecit, ut instar cæcorum effecti, nesciant, quò eant, nesciantque quid esse, vel quid agere debeant. Hi namque ignibus avaritiæ æstuant, Sacerdotalisque dignitatis immemores, curamque Basilicarum, in quibus promoti sunt, postponentes, datis quibusdam xenijs aut pollicitis non solùm à Clericis, verùm etiam à Laicis, alias Basilicas contrâfas, ad Christi famulatum peragendum suscipiunt, utrùm consultis an inconsultis Episcopis id faciant necne, ignoratur. Si consultis id faciunt, eorum transgressioni ijdem Episcopi procul dubio communicant: si verò eis inconsultis id facere præsumunt, nihilominùs Episcoporum negligentiz id adscribendum est.

Vix enim quispiam presbyterorum in Basilicâ, in quâ divinæ servituti mancipatus est, dignè atque strenuè militare invenitur, quantò minùs id in duabus aut tribus, aut eò ampliùs, Basilicis dignè exequi valet? in quo factò & Religio Christiana fuscatur, & Sacerdotalis ordo confunditur, immò avaritia Sacerdotum à subditis denotatur, locaque Deo dicata cultu sibi debito privantur, & (ut in superioribus capitulis jam dictum est) animarum pericula generantur. Quod ne ulterius unusquisque Episcoporum in Parochiâ suâ fieri sinat, omnes in commune statuimus, decernentes ut singulæ Basilicæ plebes & res, quibus consistere possint, habentes, singulos habeant presbyteros. Si verò plebes habuerint, & rebus quibus consistere possint, caruerint: in arbitrio Episcoporum pendet, utrùm ità consistere debeant aut possint, necne: hoc tamen specialiter eorum solertiz providendum est, ut hâc occasione nullus presbyter duas aut tres avaritiæ causâ, quibus sufficere teundùm divinum cultum nullatenùs potest, habere audeat Basilicas.

Concio

Concilium Aquisgranense can. 5. anno 836.

Presbyterorum verò qui præsent Ecclesiæ Christi, & in confessione divini corporis & sanguinis consortes cum Episcopis sunt, ministerium esse videtur, ut in doctrinâ præsent populis, & in officio prædicandi, nec in aliquo desides inventi appareant. Item ut de omnibus hominibus qui ad eorû Ecclesiam pertinent, per omnia curam gerant, scientes se pro certo reddituros rationem pro ipsis in die judicij, qui cooperatores oneris nostri esse procul dubio noscuntur. Quapropter ab ortu nativitatis cujusque ad se pertinentis prædictam curam habeat, ne aliquis eorum absque venatione sacri baptismatis moriatur. Post acceptum autem sacrum baptismam, sine manus impositione Episcopi non remaneat: ac deinde imbuatur scire orationem dominicam, atque symbolum. Postea verò qualiter vivere debeat doceatur, si fortè vitiosus, vel criminofus apparuerit, qualiter corrigatur, provideat. Si autem infirmitate depressus fuerit, ne confessione atque oratione Sacerdotali, necnon unctioe sacrificati olei, per ejus negligentiam careat. Denique si finem urgentem perspexerit, commendet animam Christianam Domino Deo suo more sacerdotali, cum acceptione sacræ Communionis, corpusque sepulturæ, non ut mos est Gentilium, sed sicut Christianorum.

Idem C. can. 16.

Communi consensu insuper censuimus, ubicumque possibile fuerit, unicuique Ecclesiæ suus provideatur ab Episcopis presbyter, ut per se eam tenere possit, aut etiam priori presbytero subjugatus, ministerium sacerdotale perficere possit, quia in multis locis pericula presbyterorum imminetia perspeximus, videlicet in officijs divinis, quanquam Missarum celebrationes per omnes Ecclesias sibi commissas agere possent, cætera officia, quæ ad divinum cultum pertinent, propter impossibilitatem & multitudinem Ecclesiarum quodam modo neglecta elapsa: similiter & prævidentiæ in baptisinate infirmorum, & in confessione quærentium, atque in commune periclitantium, per plura remansisse. Ideoque congruentius, ut supra dictum est, omnibus videtur, cuique congruere Ecclesiæ proprium habere presbyterum. His itaque sic se habentibus, nunc quia communium salutem perspicendam atque considerandam dignum duximus: petimus insuper jam quia labor ad ea quæ præposita sunt inquirenda, additus est, ut non in tædium auditui vertatur, sed potius ad audiendum aures accommodentur, supplici devotio-nerogamus.

Concilium Meldense can. 48. an. 845.

Vt nemo presbyterorum baptizare præsumat, nisi in vicis & Ecclesijs baptismalibus, atque temporibus constitutis, nisi causâ ægritudinis vel certæ necessitatis, sicut sacra Canonum docet autoritas, & vici auctoritatem & privilegia debita & antiqua retineant.

Ex Homiliâ Leonis Papæ 4. de curâ pastorali.

Nullus sine licentiâ Episcopi per potestatem sæcularem Ecclesiam acquirat. Nullus presbyter sine potestate Lajcorum minister aut Castaldio fiat. Nullus per pecuniâ Ecclesiam alterius supplantet. Nullus Ecclesiam, ad quam intitu-

latus est dimittat, & ad aliam quæstus gratiâ sine licentiâ Episcopi migret. Nullus plures Ecclesias teneat sine adiutorio aliorum presbyterorum. Nullatenus una Ecclesia inter plures dividatur. Nullus alterius Parochianum, nisi in itinere, si sibi placitum fuerit, ad Missam recipiat. Nullus in alterius Parochiâ absque proprij presbyteri voluntate vel rogatus Missas cantet. Nullus decimam ad alium pertinentem recipiat.

Concilium Valentinum 3. ann. 855. can. 9.

Item quia Parochiales presbyteri gravissimè & indignè à secularibus premuntur, nullâque reverentiâ sacerdotali gradui ab aliquibus servatur, & quia possessiuncula vel dotes Basilicis collatæ irreverenter auferuntur, durissimoque servitio extenuantur, quod clamor sacerdotum, & ruinæ etiâ Basilicarum produnt: placuit ut ipsi presbyteri sub Episcopis, quibus adiutores sunt, maneat, & sub Matre Ecclesiâ liberi & quieti officium Ecclesiasticum exequantur. Dotes verò à fidelibus designatæ Basilicis, ad hoc quod statutum est ab eis, vendicentur: nullâque redhibitio censûs inde à quolibet seculari exigatur, sed quod Canonicè tantum ordinatum est, suppleatur.

Concilium Ticinense ann. 855.

In sacris Canonibus præfixum est, ut decimæ juxta Episcopi dispositionem distribuantur. Quidam autem Laïci, qui vel in proprijs, vel in beneficijs suas habent Basilicas, contemptâ Episcopi dispositione, non ad Ecclesias, ubi Baptismum & prædicationem, & manûs impositionem, & alia Christi Sacramenta percipiunt, decimas suas dant: Sed vel proprijs Basilicis, vel suis Clericis pro suo libitu tribuunt. Quod omnimodè divinæ legi & sacris Canonibus constat esse contrarium, unde vestram potestatem, ut eos corrigatis, expetimus. Sacra docet auctoritas, ut publicè peccantes publicæ pœnitentiæ subjiciantur.

Ex Herardi Archiepiscopi Turonensis capitulis, ann. 858. cap. 9.

Vt fides prædicetur omnibus fidelibus à presbyteris, Incarnatio, Passio, resurrectio, & Ascensio, Spiritûs Sancti datio, peccatorumque remissio, quæ fit in eodem Spiritu, & in aquâ Baptismatis in gremio sanctæ matris Ecclesiæ, & vitia maximè quæ criminalia notentur, virtutesque doceantur.

cap. 29.

Vt nullus presbyter alterius Parochianum, nisi in itinere fuerit, vel placitum ibi habuerit, absque licentiâ sui presbyteri ad Missam recipiat, vel sollicitare præsumat.

cap. 35.

Vt decimæ & fideliter à populis dentur, & canonicè à presbyteris dispensentur, & annis singulis rationem suæ dispensationis Episcopo vel suis ministris reddant: ne fortè damna fraudium subigant, aut necatores pauperum subtrahendo utilia, quod absit, existant.

cap. 40.

De Manso integro unicuique Ecclesiæ, absque censu vel temporali servitio dando: & quod omnes dotes Ecclesiarum ad jura pertinent Episcopi.

cap. 45.

Vt presbyteri aquam benedictam cum suis populis in circuitu Ecclesiarum deferant: & ut scrutinia in locis & temporibus constitutis non negligant.

cap. 47.

Vt Episcopus presbyter de loco ignobili ad nobilem per ambitionem non transeat, nec quisquam inferioris ordinis Clericus.

cap. 48.

Si Presbyter aut Diaconus deserit Ecclesiam suam, deponatur, nisi petitione populi, licentiâque Episcopi, & utilitate majori.

cap. 49.

Vt presbyter non ampliùs quàm unam Ecclesiam habeat, sicut & vir unam uxorem.

cap. 76.

Vt omni anno Parochias Episcopi gyrent, & ut presbyteri rationem sui ministerij, ac creditorum omnium ipsi reddant.

Concilium Trosejanum ann. 909. can. 6.

Ab antiquo denique tempore, à Sanctis Patribus, & à nostris est majoribus constitutum, ut sicut habet Episcopus in suâ ordinatione omnem generaliter Parochiam, cum omnibus rusticanis Parochijs, quas per tricennium inconcussè possidebit: ita & unusquisque presbyter in suâ ordinatione ac dispositionis curâ habeat Parochiam suam cum dote & decimis Ecclesiæ, videlicet cum sui Episcopi consilio ac dispositione, secundùm regulas antiquitatis & divinitus constitutas: sicut olim antè Incarnationem Christi à Spiritu Sancto per Prophetam prædictum, & post ejus Ascensionem in Cælos, eodem Sancto Spiritu per sanctos Dei homines decretum fuisse demonstrat sanctus Basilius exponens versum Psalmi: convallem tabernaculorum dimeriar. Convallis, inquit, tabernaculorum dimerietur, hoc est universus orbis terrarum, qui vallis tabernaculorum pro habitaculis corporum dictus est, hic velut quâdam sorte divisus atque dimensus per singula loca Ecclesiarum Dei Parochijs & incolatibus dividitur, &c. Hinc iterùm scriptum est, distribuite domos ejus, videlicet universalis Ecclesiæ, per custodiarum Parochias prædicando: ut enarretis in progenie alterâ, & reliqua. Quia verò facultatum & dotum ad Ecclesias pertinentium dispositio, secundùm Canonum antiquam constitutionem, ad Episcoporum solummodò ordinationem, & ad presbyterorum dispositionem pertineat.

Concilium Nannetense can. 8.

Sicut enim Episcopus non plùs potest habere quàm unam Civitatem, & vir unam uxorem, ita presbyter unam tantùm Ecclesiam. Itaque nullus presbyter plures præsumat habere Ecclesias: nisi fortè alios presbyteros sub se in unâ quâque habeat, qui nocturnum atque diurnum officium solemniter adimpleant, & Missarum celebrationes quotidianis expleant ceremonijs.

Hincmarus in capitulis ad Presbyteros & Archidiaconos sua Diœceseos cap. 1.

Inquirendum in quâ villâ, aut cujuslibet sancti honore, prætitulatus sit presbyter, vel à quo fuerit ordinatus.

cap. 2.

Si habeat mansum habentem bannuaria duodecim, præter Cæmeterium, & cortem, ubi Ecclesia & domus ipsius continetur, aut si habeat mancipia quatuor.

cap. 10.

Si ipse Presbyter visitet infirmos, & inungat oleo sancto, & communicet per se, & non per quemlibet, & ille ipse communicet populum: nec tradat Communionem cuiquam Laïco ad deferendum in domum suam causâ cuiuslibet infirmi.

Hincmarus in capitulis datis anno duodecimo Episcopatus cap. 3.

Vt quia quidam presbyteri præter Ecclesiam in quâ titulati sunt, etiam Capellas habent, & quidam etiam veteres Ecclesias restaurant, aut altaria nova construunt propter loci convenientiam, vel immutant, nemo presbyterorum in altario ab Episcopo non consecrato antè consecrationem cantare præsumat. Quapropter si necessitas poposcerit, donec Ecclesia vel altaria consecrentur, & in Capellis etiam quæ consecrationem non merentur, tabulam quisque Presbyter, cui necessarium fuerit, de marmore, vel nigrâ petrâ, aut luteo honestissimo, secundum suam possibilitatem honestè affectatam habeat, & nobis ad consecrandum offerat, quam secum cum expedierit, deferat, in quâ sacra mysteria secundum ritum Ecclesiasticum agere valeat.

Hincmarus in capitulis datis anno 874. cap. 1.

Egregius Doctor gentium discipulis suis dicit: Imitatores mei estote, & ego Christi. Et vos, quandò rusticanas Parochias vobis commissas, vel mecum, vel per vos circuitis, sicut & ego, non graves sitis presbyteris in paratis quærendis; neque ducatis superflue vobiscum homines, vel vestros proprios, vel propinquos vestros, per quos illos gravetis in cibo, & potu, & fodro ad caballos, Et providete ne homines vestri, qui vobiscum ibunt, illos dehonorent, vel hominibus illorum graves sint. Nec diù in mansionibus ipsorum presbyterorum immoremur. Et si necessitas evenerit, ut in aliquo loco immorari debeatis, sic disponite victualia vestra per circumstantes presbyteros, ut nemini graves sitis, & non otiosi & infructuosi stipendia Ecclesiastica insumatis, sicut nec ego gravis sum presbyteris, per quos Parochias circumceo.

Ex Riculfi Sueffionum Episcopi constitutione anno 880.

Ego Riculfus humilis Sueffionum Episcopus, consideratis Parochiæ divinitus nobis commissæ necessitatibus; atque ministris nostris competenti habitâ ratione, inspirante pariter & opitulante Domino, quædam, quæ ad sacerdotum nostrorum commotionem, vel vulgaris populi creditionem pertinere videbantur, modestè & utiliter pro viribus tractare disposui. Et quavis totius Christianæ vitæ regulâ divinæ Scripturæ paginis satis superque teneatur inserta, non incongruum tamen fore putavi, quædam ex his, quæ simplicium observationi conveniunt, brevibus & lucidis capitulis adnotare, vobisque confacerdotibus, & cooperatores nostris habenda simul

& crebrius legenda committere, ut sit tanta divinæ & canonicæ authoritatis volumina revoluere non sufficitis, hæc saltem brevissima & apertissima manualiter frequentetis, & commissis vobis plebibus salubrem vivendi normam his admonitiunculis præmonstretis. Ità enim cooperante Domino, & periculo ministerij vestri vos potestis exuere, & cum subjectis populis ad cœlestis regni gaudia properare.

Attendite ergò, quia nobiscum sollicitudinem gregis Dominici percepistis, & in sacerdotali ministerio secundi ordinis & dignitatis locum possidetis. Et sicut nos (licet immeriti) Apostolorum vices in hâc Ecclesiâ agere debemus, ità & vos quæque septuaginta duorum discipulorum nobiscum ministerium in hâc plebe Dominicâ exercere oportet. Nam & in veteri lege Moyse & Aaron locum summi Pontificis tenuerunt, & filij quoque Aaron officium sacerdotale in secundo gradu sortiti sunt. Ad vos enim plebium pertinet cura & sollicitudo, & ex vobis pendet eorum salus, utilitas, atque animarum profectus. Scriptum namquè est de vobis: Labia Sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirunt ex ore ejus: quia Angelus Domini exercituum est.

Fulbertus Episcopus Carnotensis Epistolâ 2.

Nam & Episcopus qui vices Christi tenet, sacerdotales viros in plebem subjectam missurus, sacri corporis Eucharistiam per quadragenos dies sumendam distribuit, & dum verbi gratiâ quotidie cœlestis panis alimoniâ reficiuntur, tempus illud in mentem habeant, quo per quadraginta dies Dominus discipulis apparens, & convescens desideratæ visionis satietate refecit.

Idem in eadem Epist.

Hoc tantùm quod ad præfens negotium spectat solvamus, quod quidem nec subitis nec novis adinventionibus constat expositum. Nosti populo Hebræorum sub Moyse & manna de cœlo per annos quadraginta subministratum: qui Moyse dux populi secundis adjutoribus, septuaginta viris videlicet de eodem populo, sustentabatur per quos forma presbyterorum exprimitur, qui nunc in Ecclesiâ novitia, pontificale onus in se suscipientes regendis populis invigilant. Porrò sumens de spiritu Moyse, illis septuaginta senioribus dedit, per quos populum sibi commissum per quadraginta annos judicavit, quia dux noster Dominus Iesus Christus discipulis, quos ad prædicationis officium missurus fuerat in mundum, spiritualium dona charismatum infudit. Illi post immolationem Agni Paschalis manna cœlitus missò per quadraginta annos sustentati sunt. Isti cœlestis Agni passione peractâ per quatuor dies glorificati corporis revelatâ specie tanquam cœlesti sua vitate refecti sunt. Quem cibum cœlestem, quam civitatem Angelicam non per typicas aut umbratiles figuras, sed indubitatam unionis veritatem repræsentat ille dominicus cibus, quem per quadraginta dies sumendum tanquam salutis viaticum, Pontifex novis Ecclesiæ cultoribus distribuit, quos suæ pastoralis curæ Vicarios adjutores ad erudiendam plebem sibi commissam constituit, ut dum istum præ oculis habentes degustant, illum mente pertractent, qui de cruce morte triumphatâ ad Patrem ascendit, dumquè à semetipsis consecra-

rum corpus percipiunt, illum fidei gustu experiantur, per quem quotidie Christus nobis moritur, & resurgit, per quem usque ad consummationem sæculi manere se nobiscum pollicetur.

Ex Stephani Tornacensis Episcopi Epistola primâ.

Si prædicta non sufficiunt, accipe & hoc. Parochiales Presbyteri obedientiam quam promittunt debent Episcopis suis, & Sacramentaliter alligati sunt Ecclesijs, quas tanquam uxoribus propriis. Lege autem communi Canonum, sine licentiâ Episcopi suorum quibus obedientes esse debent, nec ipsi recedere nec alii recipere eos debent.

Gerfonius de Potestate Ecclesiast. Consid. 12.

Facit ad hoc determinatio Sacræ Facultatis Theologiæ Parisiensis nuper edita contra temeritatem extollentium privilegiatos super Curatos in prædicationibus & Confessionibus, ubi sic dicitur in duobus primis articulis. Domini Curati sunt in Ecclesiâ minores Prælati & Hierarchiæ ex primariâ institutione Christi, quibus competit ex statu jus prædicandi, jus confessiones audiendi, jus Sacramenta Ecclesiastica secundum exigentiam sui status & Parochianorum ministrandi, jus sepulturas dandi, jus ius super decimas & alia jura Parochialia recipiendi. Secundus articulus quod jus prædicandi & confessandi competit Prælati & Curatis principaliter & essentialiter, & mendicantibus de per accidens ex privilegio, quoniam sunt introducti vel admissi ex Confessione & beneplacito Dominorum Prælatorum.

Gerfonius de Statibus Ecclesiasticis, de Curatorum statu. consideratione primâ.

Status Curatorum succedit statui 72. Discipulorum Christi quo ad legem novam, & figuratus est in antiquâ lege per Levitas. Ac proinde status Curatorum est, de institutione Christi & Apostolorum suorum à principio foundationis Ecclesiæ, quæ institutio per declarationes Summorum Pontificum & Synodorum tam generalium, quàm specialium magis ac magis innotuit.

Consid. 2.

Status Curatorum est de essentiali ac intrinsecâ Ecclesiæ Hierarchiâ, sicut status Prælatorum, quamvis inferior sit, & pro suâ perfectione variabilior. Quâ ratione Curati simplices non æquè propriè dicuntur sponsi sicut Episcopi, liberiùsque permittuntur cedere vel renuntiare Curis suis.

Consid. 3.

Status Curatorum institutus est ad regimen animarum dirigendarum in finem ultimum per Communionem Sacramentorum & peccatorum remissionem, & promotionem ad virtutes.

Consid. 4.

Status Curatorum annexam habet obligationem docendi & publicandi verbum Dei suis Parochianis, saltem quodam generali tenore legis Evangelicæ quo ad credenda & agenda secundum statum suæ simplicitatis, sicut majoribus Prælati convenit ex obligatione scientiæ reddere rationem particulariùs de eâ quæ in eis est fide & spe, apud omnes tam qui deforis sunt, quàm qui intus, fideles scilicet & infideles, hæc enim obligatio consequitur ad obligationem priorem, quæ est de spiritali regimine subditorum,

Confid. 5.

Status Curatorum est status perfectionis, non solum acquirendæ, sed etiam exercendæ, cum sibi competat tam obligatio quam authoritas reducendi animas ad Deum, secundum Hierarchicos actus, qui purgare, illuminare, perficere nominantur.

Confid. 6.

Status Curatorum superior est Hierarchiæ Ecclesiæ ad statum simplicium religiosorum, sicut Divinus Dionys. & Hieronym. in præcedentis considerationis determinat ratione.

Confid. 7.

Status Curatorum Ecclesias Parochiales sibi deputatas habet in tali libertate, quod nulli alteri Sacerdoti fas est ipsis invitis aut sine eorum licentiâ prædicare in eadem, præsertim dum prædicare voluerint ipsi, sed nec confessiones illic audire, nec Sacramenta ministrare, saluâ semper auctoritate vel rationabili ordinatione superiorum Prælatorum.

Ioannes Major ex distinctione vigesima quarta, quest. 3.

Idem patet 21. dist. c. 1. in ver. Simpliciter. Vbi dicitur: simpliciter verò majorum & minorum Sacerdotum discretio in Novo Testamento ab ipso Christo sumpsit exordium, qui duodecim Apostolos tanquam majores Sacerdotes, septuaginta duos Discipulos quasi minores Sacerdotes instituit; Petrum verò quasi Summum Sacerdotem elegit, &c. præterea glossa marginalis Lucæ 10 dicit: sicut in Apostolis est forma piscoporû, sic in septuaginta duobus Discipulis est forma Presbyterorum. Hoc est Curatorum, & ex istis potest iterum sic formari argumentum, Presbyteri hoc est Curati sunt ex institutione Christi, ergo & Episcopi. Amplius de summâ Trinitate & fide Catholicâ cap. 1. una. Dicitur, quod Sacramentum Eucharistiæ nemo potest conficere nisi Sacerdos, qui ritè fuerit ordinatus secundum claves Ecclesiæ, quas ipse concessit Apostolis eorumque successoribus Iesus Christus; sed Sacerdos non ordinatur à clave Sacerdotali, sed solum Episcopali, ergo Christus claves Apostolis tradidit Episcopales. Rursus, dato opposito, scilicet quod Episcopi & Curati non sunt ex institutione Christi, sed in institutione Summi Pontificis, ita quod Petrus suâ auctoritate instituit Apostolos Episcopos, & Maximi Pontificis auctoritate instituuntur alij Episcopi, ergo Romanus Pontifex potest unumquemque Episcopum & Curatum & omnes destituere de potentiâ suâ absolutâ, non creando novos, quia quos unus Pontifex suâ auctoritate creat, non obligat suos posteriores sive successores continuare; nam par in parem non habet auctoritatem, & omnis res per quascumque causas oritur, per easdem dissolvitur: de Regul. jur. omnes. Sed hoc concedere non reputo conveniens, igitur.

Ex eadem, distinct. 24.

Præterea reliquos Apostolos Episcopos factos à Christo diximus post resurrectionem, & per consequens tam Episcopi quam Curati sunt de jure divino, quemadmodum Romanus Pontifex, nec aliquis purus homo potest illud jus & illas potestates tollere ab Ecclesiâ plusquam Summum Pon-

tificatum; licet Petrus Paludanus & de Turrecrematâ teneant oppositum. Sed hoc quod ipsi tenent censuit in fide hæresim facultas nostro, & hoc idem aliis rationibus munivimus,

Quatorzième proposition de Jacques de Vernant.

p. 758. Le peuple ne peut en vertu du Concile estre contraint par censure & peine Ecclesiastique d'aller à sa Parroisse aux jours du Dimanche pour entendre la Messe.

C E N S U R E .

C E N S U R A .

Cette proposition est fausse, & contraire aux Decrets du Concile de Trente.

Hac propositio est falsa, & de creto Concily Trident. contraria.

AVTHORITATE SACRÆ SCRIPTVRÆ,
Conciliorum, Sanctorum Patrum Ecclesiæ, &
veterum Theologorum confirmatur Censuræ
veritas.

Pro decimâ quartâ Propositione.

Cr. Apost. cap. 2.

A Quotidie quodque perdurantes unanimiter in templo, & frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exultatione, & simplicitate cordis, collaudantes Deum, & habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus autem augebat qui salvi fierent quotidie in idipsum.

Ignatius Epist. ad Ephesos.

Stare ergo, Fratres, firmi in fide Iesu Christi, & in dilectione ejus, atque resurrectione. Omnes in omnibus, in gratiâ in ejus nomine congregamini communiter; in unâ fide Dei Patris, & Christi Iesu, filij ejus unigeniti, & primogeniti totius creationis, secundum carnem quidem ex genere David: eruditi à Paraclete, obedientes Episcopo & Presbyterio imprævaricabili sensu: frangentes panem, qui est medicamentum immortalitatis, antidotum non moriendi, sed vivendi in Deo per Iesum Christum Catharticum expellens malum, sic in nobis.

Idem, Epist. ad Smyrnenses.

Omnes Episcopum sequimini, sicut Iesus Christus Patrem, Presbyteros sicut Apostolos: Diaconos autem veneramini, sicut mandato Dei ministrantes. Nemo præter Episcopum aliquid agat eorum quæ ad Ecclesiam pertinent. Firma Eucharistia reputetur, quæ ab Episcopo concessa fuerit. Vbi
Episcopus